YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

5 päivänä lokakuuta 2006 *

Asiassa C-312/04,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 23.7.2004,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Wilms ja A. Weimar, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehinään H. G. Sevenster ja J. G. M. van Bakel,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit K. Schiemann, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari) ja E. Levits,

julkisasiamies: C. Stix-Hackl,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Alankomaiden kuningaskunta ei ole noudattanut yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29 päivänä toukokuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1552/89 (EYVL L 155, s. 1) 2 artiklan 1 kohdan, 6 artiklan 2 kohdan, 10 artiklan 1 kohdan ja 11 artiklan mukaisia velvoitteitaan,

– koska se ei ole 1.1.1992 saakka toteuttanut viipymättä toimenpiteitä, jotka olivat tarpeen yhteisöjen omiin varoihin liittyvien oikeuksien nopean toteamisen kannalta tietyissä sellaisissa tapauksissa, joissa on oletettu tapahtuneen väärinkäytöksiä TIR-carnet'n turvin suoritettujen kuljetusten osalta

– koska se on 1.1.1992–31.12.1994 viivytellyt yhteisöjen omiin varoihin liittyvien oikeuksien toteamisessa ja näin ollen asettanut kyseiset omat varat myöhässä komission käyttöön tietyissä sellaisissa tapauksissa, joissa on oletettu tapahtuneen väärinkäytöksiä TIR-carnet'n turvin suoritettujen kuljetusten osalta, ja

– koska se on kieltäytynyt maksamasta vastaavia viivästyskorkoja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

TIR-yleissopimus

2 TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskeva tulliyleissopimus (jäljempänä TIR-yleissopimus) allekirjoitettiin Genevessä (Sveitsi) 14.11.1975. Alankomaiden kuningaskunta on tämän sopimuksen osapuoli, kuten myös Euroopan yhteisö, joka hyväksyi sen 25.7.1978 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2112/78 (EYVL L 252, s. 1). Kyseinen yleissopimus tuli voimaan yhteisössä 20.6.1983 (EYVL L 31, s. 13).

3 TIR-yleissopimuksessa määrätään muun muassa, että TIR-menettelyn nojalla kuljetettujen tavaroiden osalta ei tule vaatia vienti- tai tuontitullien ja -verojen maksua eikä talletusta välitullitoimipaikoissa.

4 Näiden helpotusten toteuttamiseksi TIR-yleissopimuksessa vaaditaan, että tavaroiden mukana on koko kuljetuksen ajan yhdenmukaistettu asiakirja, TIR-carnet, jonka avulla toimenpiteen sääntöjenmukaisuutta valvotaan. Yleissopimuksessa vaaditaan myös, että kuljetusten tulee tapahtua 6 artiklan määräysten mukaisesti sopimuspuolten hyväksymien yhdistysten takaamina.

5 TIR-yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa määrätään seuraavaa:

"Niillä ehdoilla ja sellaista vakuutta vastaan, jotka kukin sopimuspuoli määrää, se voi oikeuttaa yhdistykset joko itse tai muiden vastaavanlaisten yhdistysten välityksellä antamaan TIR-carnet'ita sekä toimimaan vakuuden myöntäjänä."

6 TIR-carnet koostuu sivuista, joissa on irroteosa numero 1 ja irroteosa numero 2 niitä vastaavine kantaosineen, ja niiltä ilmenevät kaikki tarvittavat tiedot. Kultakin ylitetyltä alueelta käytetään molemmat irroteosat. Kantaosa numero 1 annetaan kuljetuksen alkaessa lähtötullitoimipaikalle; selvittäminen tapahtuu, kun kantaosa numero 2 palautuu samalla tullialueella sijaitsevasta lähtötullitoimipaikasta. Tämä menettely toistuu kultakin ylitetyltä alueelta käyttämällä tässä samassa carnet'ssa olevien irroteosien eri pareja.

7 TIR-carnet'iden painattamisesta ja jakelusta huolehtii International Road Transport Union (Kansainvälinen maantiekuljetusliitto, jäljempänä IRU), jonka kotipaikka on Geneve. Käyttäjille ne toimittavat sopimuspuolten viranomaisten tätä tarkoitusta varten valtuuttamat kunkin valtion takaajayhdistykset. TIR-carnet't antaa lähtömaan takaajayhdistys, ja annetun takauksen turvaavat IRU ja Sveitsiin sijoittautunut vakuutusyhtiöiden pooli.

8 TIR-yleissopimuksen 8 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Takaajayhdistys sitoutuu maksamaan suoritettaviksi erääntyvät tuonti- tai vientitullit ja -verot mahdollisine korkoineen sen maan tullilakien ja -määräysten mukaan, jossa väärinkäytös on havaittu TIR-kuljetuksen yhteydessä. Se on velvollinen maksamaan tällaiset määrät yhteisvastuullisesti niiden henkilöiden kanssa, jotka ovat vastuussa edellä mainituista maksuista.

2. Milloin sopimuspuolen lainsäädännössä ja määräyksissä ei määrätä tuonti- tai vientitullien ja -verojen maksamisesta edellä 1 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa, takaajayhdistyksen tulee sitoutua suorittamaan samoin ehdoin tuonti- tai vientitulleja ja -veroja vastaava määrä sekä mahdolliset viivästyskorot.

3. Jokaisen sopimuspuolen tulee määrätä TIR-carnet'n osalta se enimmäismäärä, joka takaajayhdistykseltä voidaan vaatia edellä olevan 1 ja 2 kappaleen määräysten nojalla.

4. Takaajayhdistyksen vastuu sen maan tulliviranomaisille, jossa lähtötullitoimipaikka sijaitsee, alkaa siitä hetkestä, jolloin TIR-carnet hyväksytään tullitoimipai-

kassa. Seuraavissa maissa, joiden kautta tavarat kuljetetaan TIR-menettelyn nojalla, vastuu alkaa siitä ajankohdasta, jona tavarat tuodaan maahan – –.

5. Takaajayhdistyksen vastuu ei ulotu yksinomaan sellaisiin tavaroihin, jotka on lueteltu TIR-carnet'ssa, vaan myös tavaroihin, joita TIR-carnet'ssa mainitsematta säilytetään maantiekulkuneuvon sinetillä suljetussa osassa tai sinetöidyssä kontissa. Vastuu ei ulotu muihin tavaroihin.

6. Tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettujen tullien ja verojen määräämistä varten oletetaan TIR-carnet'hen merkittyjen, tavaroita koskevien tietojen olevan oikeita, ellei muita todisteita esitetä.

7. Kun tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainitut määrät erääntyvät suoritettaviksi, asianomaisten viranomaisten tulee mahdollisuuksien mukaan vaatia maksua korvausvelvolliselta henkilöltä tai henkilöiltä ennen takaajayhdistykselle esitettävää vaatimusta."

9 TIR-yleissopimuksen 11 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Jos TIR-carnet'ta ei ole lähtöleimattu tai jos se on lähtöleimattu varauksin, ei asianomaisilla viranomaisilla ole oikeutta vaatia takaajayhdistykseltä 8 artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainittujen määrien suorittamista, elleivät viranomaiset yhden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona ne ovat hyväksyneet TIR-carnet'n, ole kirjallisesti ilmoittaneet yhdistykselle, ettei lähtöleimausta ole suoritettu tai että se on tehty varauksin. Samaa määräystä on noudatettava, kun lähtöleimaustodistus on saatu väärällä tai petollisella tavalla, paitsi että määräaika tällöin on kaksi vuotta.

2. Edellä 8 artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettujen maksujen suorittamista koskeva vaatimus on esitettävä takaajayhdistykselle aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona yhdistys on saanut ilmoituksen siitä, ettei carnet'ta ole lähtöleimattu tai että se on leimattu varauksin tahi että se on saatu väärällä tai petollisella tavalla, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluttua mainitusta päivästä. Kuitenkin täytyy sellaisissa tapauksissa, jotka edellä mainitun kahden vuoden määräajan kuluessa tulevat oikeuskäsittelyn alaisiksi, maksuvaatimus tehdä yhden vuoden kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin tuomioistuimen päätös on saanut lainvoiman.

3. Takaajayhdistyksellä on vaadittujen määrien suorittamista varten kolmen kuukauden määräaika siitä päivästä lukien, jolloin maksuvaatimus esitettiin. Yhdistys saa suorittamansa määrät takaisin, jos se tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoittaa maksuvaatimuksen jälkeisen kahden vuoden kuluessa, ettei kyseisessä kuljetuksessa ole tapahtunut väärinkäytöstä."

Yhteisön tullilainsäädäntö

10 TIR-carnet'iden ja ATA-carnet'iden käytöstä passitusasiakirjoina yhteisössä 21 päivänä maaliskuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 719/91 (EYVL L 78, s. 6) – jota sovellettiin 1.1.1992–31.12.1993 – 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tätä artiklaa sovelletaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta TIR-yleissopimuksen ja ATA-yleissopimuksen erityisten, takaajayhdistysten vastuuta TIR-carnet'ta tai ATA-carnet'ta käytettäessä koskevien säännösten soveltamista.

2. Jos TIR-carnet'lla suoritettavan kuljetuksen tai ATA-carnet'lla suoritettavan passituksen aikana tai johdosta todetaan, että tietyssä jäsenvaltiossa on tapahtunut rikkomus tai säännönvastaisuus, tämän jäsenvaltion on perittävä takaisin mahdollisesti kannettavat tullit ja muut maksut yhteisön tai kansallisten säännösten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta rangaistussäännösten soveltamista.

3. Jollei ole mahdollista määrittää aluetta, jolla rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, sitä on pidettävä siinä jäsenvaltiossa tapahtuneena, jossa se on todettu, jollei määräajassa, joka on määritettävä, esitetä tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla todisteita toiminnon säännönmukaisesta suorittamisesta tai paikasta, jossa rikkomus taikka säännönvastaisuus on tosiasiallisesti tapahtunut.

– –"

11 TIR-carnet'iden ja ATA-carnet'iden käytöstä passitusasiakirjoina yhteisössä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 719/91 soveltamista koskevista säännöksistä 12 päivänä kesäkuuta 1991 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1593/91 (EYVL L 148, s. 11) – jota myös sovellettiin 1.1.1992–31.12.1993 – 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jos TIR-carnet'lla suoritettavan kuljetuksen tai ATA-carnet'lla suoritettavan passituksen aikana tai johdosta todetaan, että rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, tulliviranomaisten on ilmoitettava siitä TIR-carnet'n tai ATA-carnet'n haltijalle ja takaajayhdistykselle, tapauksen mukaan, TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kohdassa tai ATA-yleissopimuksen 6 artiklan 4 kohdassa määrätyssä määräajassa.

2. Todiste TIR-carnet'lla tai ATA-carnet'lla suoritettavan toiminnon asetuksen N:o 791/91 10 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta säännönmukaisuudesta on esitettävä tapauksen mukaan TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kohdassa tai ATA-yleissopimuksen 7 artiklan 1 ja 2 kohdassa määrätyssä määräajassa.

_ _"

12 Asetuksen N:o 719/91 10 artiklan 1 ja 2 kohta korvattiin 1.1.1994 alkaen tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä heinäkuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1; jäljempänä soveltamisasetus) 454 artiklan 1 ja 2 kohdalla ja asetuksen N:o 1593/91 2 artiklan 1 ja 2 kohta myös 1.1.1994 alkaen soveltamisasetuksen 455 artiklan 1 ja 2 kohdalla; soveltamisasetuksen mainitut säännökset ovat sisällöltään lähes identtiset korvattujen säännösten kanssa.

13 Soveltamisasetuksen 457 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Kun lähetys saapuu yhteisön tullialueelle tai alkaa yhteisön tullialueella sijaitsevassa lähtötoimipaikassa TIR-yleissopimuksen 8 artiklan 4 kohtaa sovellettaessa, takaajayhdistyksen on tultava vastuuseen tai oltava vastuussa tulliviranomaisille jokaisessa jäsenvaltiossa, jonka alueella TIR-lähetystä kuljetetaan paikkaan, jossa se poistuu yhteisön tullialueelta, tai tällä alueella sijaitsevaan määrätoimipaikkaan."

Yhteisöjen omia varoja koskeva järjestelmä

14 Asetuksen N:o 1552/89 I osastossa, jonka otsikkona on "Yleiset säännökset", olevassa 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tätä asetusta sovellettaessa katsotaan, että päätöksen 88/376/ETY, Euratom 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin omiin varoihin kuuluva maksu on todettu, kun jäsenvaltion toimivaltainen yksikkö on toimittanut maksuvelvolliselle tiedon hänen maksettavakseen kuuluvasta määrästä. Tiedonanto tehdään, kun velallinen tunnetaan ja kun toimivaltaiset hallintoviranomaiset voivat kaikkia asiaa koskevia yhteisön säännöksiä ja määräyksiä noudattaen laskea maksun määrän.

_ _"

15 Asetuksen N:o 1552/89 3 artikla kuuluu samaan I osastoon, ja sen ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että omien varojen toteamiseen ja käyttöön asettamiseen liittyviä liiteasiakirjoja säilytettäisiin vähintään kolmen kalenterivuoden ajan sen vuoden lopusta, jota kyseiset liiteasiakirjat koskevat.

Jos kansallisten viranomaisten yksin tai yhteydessä komission kanssa tekemässä näihin liiteasiakirjoihin kohdistuvassa tarkastuksessa ilmenee, että kyseisiin asia-

kirjoihin on tarpeen tehdä oikaisu, kyseisiä liiteasiakirjoja on säilytettävä ensimmäisen kohdan mukaista määräaikaa kauemmin, kunnes on mahdollista tehdä oikaisu ja tarkastaa se."

16 Asetuksen N:o 1552/89 II osastossa, jonka otsikko on "Omien varojen tilinpito", olevassa 6 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a ja b alakohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Omia varoja koskeva kirjanpito hoidetaan kunkin jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai kunkin jäsenvaltion nimeämässä laitoksessa ja se jaotellaan varojen luonteen mukaisesti.

2. a) Maksut, jotka on todettu 2 artiklan mukaisesti, otetaan [yleisesti A-kirjanpidoksi kutsuttuun] kirjanpitoon viimeistään maksun toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä, jollei tämän kohdan b alakohdasta muuta johdu.

b) Maksut, jotka on todettu ja joita ei ole otettu a alakohdassa tarkoitettuun kirjanpitoon, koska niitä ei ole vielä peritty ja minkäänlaista vakuuta ei ole toimitettu, otetaan erilliseen [yleisesti B-kirjanpidoksi kutsuttuun] kirjanpitoon a alakohdassa säädetyssä määräajassa. Jäsenvaltiot voivat menetellä samalla tavoin, kun todetuista, takuiden kattamista maksuista syntyy erimielisyyttä ja niihin saattaa riita-asian käsittelyn vuoksi kohdistua vaihteluja."

17 Asetuksen N:o 1552/89 III osastossa, jonka otsikkona on "Omien varojen käyttöön asettaminen", olevassa 9 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Kunkin jäsenvaltion on hyvitettävä omat varat 10 artiklassa määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti tilille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kyseisen jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai sen nimeämässä laitoksessa.

Tämän tilin pitäminen on maksutonta.

2. Komissio muuntaa kirjatut summat ja ottaa ne kirjanpitoonsa – –."

18 Asetuksen N:o 1552/89 samaan III osastoon kuuluvan 10 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Sen jälkeen, kun päätöksen 88/376/ETY, Euratom 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista omista varoista on vähennetty kymmenen prosenttia perimiskuluihin mainitun päätöksen 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ne tuloutetaan viimeistään sitä kuukautta, jona maksu on 2 artiklan mukaisesti todettu, seuraavan toisen kuukauden 19 päivää seuraavana ensimmäisenä työpäivänä.

Ne maksut, jotka on otettu [B-kirjanpitoon] 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti, on kuitenkin tuloutettava sitä kuukautta, jona maksut on peritty, seuraavan toisen kuukauden 19 päivää seuraavana ensimmäisenä työpäivänä."

19 Asetuksen N:o 1552/89 11 artiklassa, joka sekin kuuluu edellä mainittuun III osastoon, säädetään seuraavaa:

"Asianomaisen jäsenvaltion on maksettava kaikista tämän asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä korkoa, jonka korkokanta on kyseisen jäsenvaltion rahamarkkinoilla eräpäivänä lyhyen aikavälin rahoitukseen sovellettava korkokanta kahdella pisteellä korotettuna. Korkokantaan lisätään 0,25 pistettä kutakin viivästyskuukautta kohden. Korotettua korkokantaa sovelletaan koko viivästyksen ajalta."

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

20 Komissio toteaa, että sen virkamiesten Rotterdamin (Alankomaat) tullitoimipaikkaan 2.10.1997 tekemässä tarkastuksessa ilmeni, että tullimaksuihin perustuvien omien varojen toteamisessa oli tapahtunut viivästyksiä. Nämä toteamukset koskivat sellaisia selvittämättömiä TIR-carnet'ita, jotka oli hyväksytty vuosina 1991–1993 ja joiden osalta Alankomaiden viranomaiset olivat lähettäneet maksuvaatimukset myöhässä, koska 15 todetussa tapauksessa mainitut kehotukset oli lähetetty vasta keskimäärin kaksi ja puoli vuotta kyseisten TIR-carnet'iden hyväksymisen jälkeen huolimatta siitä, että viranomaiset olivat todenneet, että kyseisten carnet'iden kantaosaa numero 2 ei ollut palautettu lähtötullitoimipaikkaan.

21 Komissio ilmoitti 18.12.1997 päivätyllä kirjeellä Alankomaiden kuningaskunnalle päätelmistään, ja se vaati 9.3.1998 ja 6.1.2000 päivätyillä kirjeillä mainittua jäsenvaltiota asettamaan käyttöönsä 267 682,43 Alankomaiden guldenia (NLG) asetuksen N:o 1552/89 11 artiklan mukaisina viivästyskorkoina. Komissio toteaa, että se on soveltanut viivästyskorkojen laskemisessa perusteena kyseisten asiakirjo-

jen vahvistamisesta alkavaa 15 kuukauden enimmäismääräaikaa, joka on vahvistettu maksujen ilmoittamiseksi maksuvelvolliselle ja joka seuraa soveltamisasetuksen 455 artiklasta ja TIR-yleissopimuksen 11 artiklasta.

22 Alankomaiden viranomaiset torjuivat 15.4.1998 ja 7.3.2000 antamissaan vastauksissa viivästyskorkojen maksamista koskevan vaatimuksen sillä perusteella, ettei vaatimus ollut oikeudellisesti perusteltu ja että asetuksen N:o 1552/89 3 artiklan ensimmäisen alakohdan nojalla mainittu vaatimus oli lisäksi vanhentunut tiettyjen tapausten – joista yksi koski vuotta 1986 – osalta.

23 Komission virkamiesten mainitseman väitetyn viivästyksen osalta Alankomaiden viranomaiset toteavat, ettei mikään oikeudellinen perusta mahdollista sitä, että TIR-carnet'n haltijalta aletaan periä saatavia ennen kuin tutkimusmenettely on saatettu päätökseen. Saatavat määrät voidaan näin ollen tulouttaa vasta kyseisen tutkimusmenettelyn päätyttyä. Kyseiset viranomaiset toteavat näin ollen, ettei TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kappaleessa määrätyn kolmen kuukauden määräajan ylittämisen voinut katsoa merkitsevän sellaista myöhästynyttä tulouttamista, joka synnyttäisi oikeuden vaatia viivästyskorkoja.

24 Komissio ei hyväksynyt Alankomaiden viranomaisten esittämiä väitteitä, joten se lähetti 18.10.2002 Alankomaiden kuningaskunnalle virallisen huomautuksen. Komissio esitti kyseisessä kirjeessä vuosina 1991–1993 sovellettuun yhteisön lainsäädäntöön perustuvan arviointinsa sellaisista viivästyksistä, joita omien varojen käyttöön asettamisessa oli tapahtunut ja jotka johtuivat Alankomaiden viranomaisten pitkittyneestä passiivisuudesta suhteessa tässä oikeudenkäynnissä kyseessä oleviin TIR-menettelyihin. Kun otetaan huomioon, että on vaikeata määrittää konkreettista päivämäärää sellaisten viivästyskorkojen osalta, jotka koskevat ennen vuotta 1992 toteutettuja TIR-menettelyjä, komissio katsoo, ettei kyseiseltä ajanjaksolta ole suoritettava viivästyskorkoja, koska kyseisten tullien kantamista koskevaa ehdotonta määräaikaa ei ole olemassa, mutta että Alankomaiden viran-

omaiset eivät kuitenkaan ole toteuttaneet tarvittavia toimenpiteitä suojatakseen yhteisön taloudellisia etuja. Komissio vaatii 1.1.1992 lähtien toteutettujen TIR-menettelyjen osalta Alankomaiden viranomaisia maksamaan viipymättä asetuksen N:o 1552/89 11 artiklan nojalla viivästyskorkoa 110 239,17 euroa.

25 Alankomaiden viranomaiset toistivat kantansa 19.12.2002 antamassaan vastauksessa.

26 Komissio lähetti 11.7.2003 perustellun lausunnon, jossa se toisti virallisessa huomautuksessa esittämänsä argumentit. Alankomaiden kuningaskuntaa kehotettiin toteuttamaan perustellun lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta. Alankomaiden hallitus vastasi perusteltuun lausuntoon 10.9.2003 päivätyllä kirjeellä, jossa se toisti aiemmin esittämänsä argumentit.

27 Komissio päätti näin ollen nostaa käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

28 Alankomaiden hallitus väittää, ettei kannetta voida ottaa tutkittavaksi. Oikeus vaatimuksen esittämiseen on sen mukaan vanhentunut asetuksen N:o 1552/89

3 artiklan nojalla, jossa jäsenvaltiot velvoitetaan säilyttämään omien varojen toteamiseen ja käyttöön asettamiseen liittyviä asiakirjoja vähintään kolmen kalenterivuoden ajan sen vuoden lopusta, jota kyseiset asiakirjat koskevat. Tästä seuraa Alankomaiden hallituksen mukaan se, että komissiolla on käytettävissään sama määräaika vaatimuksen esittämiseksi tai kanteen nostamiseksi jäsenvaltiota vastaan, koska muussa tapauksessa jäsenvaltiolla ei olisi minkäänlaista mahdollisuutta puolustautua. Alankomaiden hallitus toteaa, että koska käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole olemassa oikeudellista perustetta kyseisen määräajan pidentämiselle, josta on säädetty ainoastaan sen tapauksen varalta, että komission samassa määräajassa tekemä tarkastus johtaisi oikaisun tekemiseen, Alankomaiden viranomaiset olivat velvollisia säilyttämään asiakirjoja, jotka koskevat tässä oikeudenkäynnissä käsiteltäviä ajanjaksoja, ainoastaan enintään vuoden 1997 loppuun. Se, etteivät Alankomaiden viranomaiset ole vielä hävittäneet kyseisiä asiakirjoja, ei vaikuta millään tavalla vanhentumisajan soveltamiseen.

29 Alankomaiden hallitus toteaa lisäksi, että komission kanne on myös jätettävä tutkimatta 1.1.1992 edeltävän ajanjakson osalta, koska komissiolla ei ole minkäänlaista intressiä kyseistä ajanjaksoa koskevan kanteen nostamiseen. Koska komissio katsoo, ettei mainitun ajanjakson osalta ole suoritettava viivästyskorkoa, sen tarkoituksena on Alankomaiden hallituksen mukaan ainoastaan se, että yhteisöjen tuomioistuin toteaisi, että Alankomaiden viranomaiset ovat todenneet ja suorittaneet maksettavakseen kuuluvat omat varat myöhässä. Tällaista vaatimusta ei voida ottaa tutkittavaksi, koska annettava ratkaisu ei olisi millään tavalla omiaan muuttamaan Alankomaiden kuningaskunnan oikeudellista tilannetta.

30 Komissio esittää vastauksenaan ensimmäiseen oikeudenkäyntiväitteeseen, että asetuksen N:o 1552/89 3 artiklan ainoana tarkoituksena on säätää kyseisten asiakirjojen pakollisesta säilyttämisestä "vähintään" kolmen vuoden ajan ja ettei kyseinen aika ole minkäänlainen omien varojen perimistä koskeva vanhentumisaika. Komissio toteaa myös, että vaikka kyseistä 3 artiklaa tulkittaisiin siten, että siinä säädetään vanhentumisajasta, kyseinen aika ei käsiteltävänä olevassa asiassa ollut ylittynyt, koska Alankomaiden viranomaisille oli kyseisessä määräajassa ilmoitettu tapahtuneista viivästyksistä. Komissio nimittäin toteaa, että se ilmoitti tästä Alankomaiden viranomaisille 18.12.1997 päivätyllä kirjeellä ja että komission lähettämä viivästyskorkoja koskeva maksuvaatimus koski sellaisia TIR-carnet'ita,

jotka oli hyväksytty vuonna 1993 ja joiden osalta toteaminen ja tosiasiallinen käyttöön asettaminen olivat tapahtuneet vuosina 1994 ja 1995. Asetuksen N:o 1552/89 3 artiklan mukaan vuosina 1994 ja 1995 todettuja omia varoja koskevat liiteasiakirjat olisi näin ollen pitänyt säilyttää vuosien 1997 ja 1998 loppuun saakka. Mainitussa 3 artiklassa tarkoitettua määräaikaa on lisäksi mahdollista pidentää, jos asianomaisia toteamuksia on oikaistava. Koska komission suorittaman tarkastuksen tulos aiheutti sen, että tällaisia oikaisuja oli tehtävä, kyse ei voi olla vanhentumisesta.

31 Toisen oikeudenkäyntiväitteen osalta komissio toteaa, että EY 226 artiklan mukaisen rikkomismenettelyn erityinen tarkoitus mahdollistaa nimenomaan sen toteamisen, ettei jäsenvaltio ole noudattanut velvoitteitaan, ilman, että tämä toteaminen muuttaisi sen oikeudellista tilannetta.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

32 Ensimmäisen oikeudenkäyntiväitteen osalta on todettava, että toisin kuin Alankomaiden hallitus väittää, asetuksen N:o 1552/89 3 artiklassa ei säädetä omien varojen perimistä koskevasta vanhentumisajasta. Kyseisen säännöksen tarkoituksena on ainoastaan velvoittaa jäsenvaltiot säilyttämään omien varojen toteamiseen ja käyttöön asettamiseen liittyvät asiakirjat tietyn vähimmäisajan, jota voidaan tarvittaessa pidentää sellaisella ajalla, joka mahdollistaa oikaisun tekemisen ja kyseisen oikaisun tarkastamisen silloin, kun kansallisten viranomaisten yksin tai yhdessä komission kanssa tekemässä tarkastuksessa ilmenee, että tällainen oikaisu on tarpeen. Asiakirjojen säilyttämistä koskevan kolmen vuoden ajan osalta käytetty ilmaisu "vähintään" vahvistaa sen tosiseikan, ettei yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena ole ollut säätää vanhentumisajasta.

33 Lisäksi on todettava, etteivät Alankomaiden viranomaiset ole hävittäneet tässä oikeudenkäynnissä käsiteltäviin menettelyihin liittyviä asiakirjoja, joten Alankomaiden kuningaskunta ei voi vedota minkäänlaiseen puolustautumisoikeuksien loukkaamiseen.

34 Kyseinen oikeudenkäyntiväite on näin ollen hylättävä.

35 Toinen oikeudenkäyntiväite koskee sitä, ettei kantajalla ole intressiä siihen, että todettaisiin, että jäsenyysvelvoitteita on jätetty noudattamatta 1.1.1992 edeltävän ajanjakson osalta, koska se ei ole vaatinut maksettavaksi viivästyskorkoja, ja tältä osin on muistettava, että se, ettei jäsenvaltio noudata jotakin yhteisön oikeudessa asetettua sääntöä, merkitsee jo sellaisenaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä (ks. mm. asia C-363/00, komissio v. Italia, tuomio 12.6.2003, Kok. 2003, s. I-5767, 47 kohta).

36 Koska kyseinen oikeudenkäyntiväite ei ole perusteltu, se on hylättävä, ja on todettava, että kanne on otettava tutkittavaksi kokonaisuudessaan.

Aineellinen kysymys

Asianosaisten lausumat

37 Komissio toteaa, että jäsenvaltioiden on perittävä viipymättä yhteisön omat varat, jotta ne voidaan asettaa nopeasti komission käytettäviksi. TIR-yleissopimuksen täytäntöönpanon osalta tämä merkitsee komission mukaan sitä, että jäsenvaltion on

mahdollisimman pian sen jälkeen, kun TIR-carnet on hyväksytty, todettava, onko siihen liittyvässä kuljetuksessa tapahtunut väärinkäytöstä. Jos näin on, sen on ilmoitettava tästä TIR-carnet'n käyttäjälle, ja – sellaisen määräajan päätyttyä, jonka kuluessa käyttäjä voi esittää todisteita siitä, että kuljetus on toteutettu sääntöjenmukaisesti tai että väärinkäytös on tapahtunut muualla – ryhdyttävä perimään kyseisiä maksuja.

38 Komissio toteaa, että se erottaa tässä oikeudenkäynnissä toisistaan 1.1.1992 edeltävän ajanjakson ja 1.1.1992 alkaneen, vuoteen 1994 päättyneen ajanjakson, ja koko käsiteltävänä olevana ajanjaksona sovellettiin TIR-yleissopimuksen 11 artiklaa. Edellä mainitun 1.1.1992 edeltävän ajanjakson osalta komissio ei vaadi Alankomaiden hallitusta suorittamaan viivästyskorkoja. Komissio toteaa, että viimeksi mainittuun päivämäärään saakka sovellettiin nimittäin ainoastaan TIR-yleissopimuksen 11 artiklaa ja ettei ollut mahdollista osoittaa sellaista täsmällistä päivämäärää, jona toimivaltaisten viranomaisten oli ryhdyttävä perintätoimenpiteisiin, koska TIR-yleissopimuksessa, joka ei koske järjestelmän käyttäjää vaan takaajayhdistystä, ei määrätä määräajasta väärinkäytöksen ilmoittamiseksi järjestelmän käyttäjälle eikä määräajasta, jonka kuluessa käyttäjä saattoi esittää todisteita siitä, että rikkominen oli tapahtunut muualla tai ettei sitä ollut lainkaan tapahtunut. Alankomaiden viranomaiset eivät kuitenkaan ole komission mukaan kiinnittäneet tarvittavaa huomiota yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseen. Jäsenvaltiot ovat komission mukaan velvollisia toteuttamaan viipymättä toimenpiteet, joita yhteisöjen omiin varoihin liittyvien oikeuksien nopea toteaminen edellyttää. Jos TIR-carnet'n kantaosa numero 2 tai mikään muukaan asiakirja ei muutaman päivän kuluessa aineellisen passitusmenettelyn aiotusta päättymishetkestä saavu siihen toimipaikkaan, joka on hyväksynyt kyseisen TIR-carnet'n, asianomaisten viranomaisten on viipymättä toteutettava riittävät toimenpiteet yhteisön taloudellisten etujen turvaamiseksi. Tässä oikeudenkäynnissä käsiteltävissä tapauksissa maksuvaatimukset on komission mukaan lähetetty viiveellä, joka on kahdesta vuodesta ja neljästä ja puolesta kuukaudesta kahteen vuoteen ja kymmeneen kuukauteen TIR-carnet'n hyväksymisestä. Tällaista aikaa ei voida pitää edellytetyn ripeyden kanssa yhteensopivana.

39 Toisen ajanjakson eli 1.1.1992–31.12.1993 osalta komissio sitä vastoin huomauttaa, että asetuksen N:o 719/91 10 artiklassa ja asetuksen N:o 1593/91 2 artiklassa –

luettuina yhdessä TIR-yleissopimuksen 11 artiklan kanssa – säädettiin erityisistä määräajoista, joissa jäsenvaltioiden oli toteutettava rikkomisten toteamisen kannalta tarvittavat toimenpiteet. Sellaisen "määräajan, joka on määritettävä" ja jonka kuluessa todisteet passitusmenettelyn sääntöjenmukaisuudesta tai siitä paikasta, jossa rikkominen tai väärinkäytös tapahtui, voidaan asetuksen N:o 719/91 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti esittää, alkamishetki ja ulottuvuus voidaan komission mukaan johtaa asetuksen N:o 1593/91 2 artiklasta, luettuna yhdessä TIR-yleissopimuksen 11 artiklan kanssa.

40 Komission mukaan kyseisistä säännöksistä ja määräyksestä ilmenee, että jos lähtötullitoimipaikka ei säädetyssä määräajassa (joka perustellussa lausunnossa on vahvistettu enintään yhdeksi kuukaudeksi) saa siitä toimipaikasta, jossa kuljetus on poistunut yhteisön alueelta, TIR-carnet'n kantaosaa numero 2 tai mitään muutakaan asiakirjaa, sen on ilmoitettava tästä järjestelmän käyttäjälle ja takaajayhdistykselle vuoden kuluessa TIR-carnet'n hyväksymisestä ja kahden vuoden kuluessa kyseisestä hetkestä, jos TIR-carnet'n lähtöleimaustodistus on saatu väärällä tai petollisella tavalla. Asianosaisella on komission mukaan kolme kuukautta aikaa esittää todisteet siitä, ettei väärinkäytöstä ole tapahtunut, tai siitä paikasta, jossa väärinkäytös on tosiasiallisesti tapahtunut. Jos todisteita ei esitetä, väärinkäytöksen katsotaan tapahtuneen lähtötoimipaikan jäsenvaltiossa, ja kyseisen jäsenvaltion on perittävä tullivelka.

41 Komissio toteaa, että TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kappaleessa jätetyllä mahdollisuudella, jonka mukaan jäsenvaltioiden ei tarvitse ryhtyä perintään välittömästi vaan myöhemmin ennen mainitussa määräyksessä tarkoitetun kahden vuoden enimmäismääräajan päättymistä, on merkitystä ainoastaan kyseisen valtion viranomaisten ja maksuvelvollisen välisessä suhteessa. Omia varoja koskevassa järjestelmässä ilmoitus maksuvelvolliselle on komission mukaan tehtävä heti, kun maksuvelvollinen on tiedossa ja velan määrä on määritetty, ja tämä hetki on sama kuin hetki, jona asianomaiset viranomaiset voivat ryhtyä perintään yhteisön sovellettavan lainsäädännön nojalla. Yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena on selvästi ollut luoda järjestelmä, joka mahdollistaa TIR-menettelyn väärinkäyttöä koskevien laillisten todisteiden esittämisen heti, kun ensimmäinen väärinkäytökseen viittaava seikka havaitaan.

42 Komissio toteaa lisäksi, että asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti yhteisöjen oikeus kyseessä oleviin omiin varoihin todetaan heti, kun jäsenvaltion toimivaltainen yksikkö toimittaa maksuvelvolliselle tiedon maksun määrästä. Tämä ilmoitus tehdään heti, kun maksuvelvollinen on tiedossa ja kun toimivaltaiset hallintoviranomaiset voivat laskea maksun määrän noudattaen kaikkia asiassa sovellettavia yhteisön säännöksiä. Koska edellä esitetyistä näkökohdista ilmenee komission mukaan se, että toimivaltaiset viranomaiset voivat ryhtyä perintään viimeistään yhden vuoden ja kolmen kuukauden kuluttua TIR-carnet'n hyväksymisestä ja että viimeistään tämän ajan kuluttua maksuvelvollisen ja maksun määrän on katsottava olevan tiedossa, asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tiedonanto on komission mukaan tehtävä viimeistään 15 kuukauden kuluttua kyseisen TIR-carnet'n hyväksymisestä. Yhteisön oikeus asianomaisiin omiin varoihin katsotaan todetuksi kyseisen määräajan päättymisestä alkaen.

43 Komissio toteaa, että jäsenvaltiot ovat velvollisia tulouttamaan todetut maksut yleiseen kirjanpitoon komission tilille viimeistään sitä kuukautta, jona maksu asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla todetaan, seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä silloin, kun – kuten tässä tapauksessa – kyseisellä jäsenvaltiolla ei ole saman asetuksen 6 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erillistä kirjanpitoa (B-kirjanpito). Omien varojen tulouttaminen on komission mukaan tehtävä viimeistään samana työpäivänä (asetuksen N:o 1552/89 10 artikla), joten käsiteltävänä olevassa asiassa on syntynyt velvollisuus maksaa viivästyskorkoja saman asetuksen 11 artiklan nojalla, koska Alankomaiden viranomaiset asettivat kyseiset omat varat komission käyttöön myöhässä sen takia, että ne ryhtyivät perimään niitä vasta keskimäärin puolentoista vuoden kuluttua 15 kuukauden enimmäismääräajan päättymisen jälkeen.

44 Alankomaiden hallitus toteaa, että niiltä osin kuin on kyse vuotta 1992 edeltävästä ajasta, sovellettiin ainoastaan TIR-yleissopimuksen 11 artiklaa ja ettei kyseisessä määräyksessä puolestaan määrätä minkäänlaisesta määräajasta, jossa jäsenvaltioiden olisi perittävä tullivelka. Komissio ei Alankomaiden hallituksen mukaan täsmennä sitä, mitä se tarkoittaa käsitteellä "viipymättä", eikä myöskään osoita konkreettisesti,

mihin sen väittämä jäsenyysvelvoitteiden noudattama jättäminen perustuu, tai näytä sitä toteen. Alankomaiden hallitus toteaa myös, ettei ole olemassa oikeudellista perustetta ryhtyä perintään ennen kuin tutkimusmenettely, jossa voidaan todeta rikkomisen tai väärinkäytöksen tapahtuneen, on lopetettu. Tietyissä tapauksissa voi Alankomaiden hallituksen mukaan kulua perustellusti yli kaksi vuotta TIR-carnet'n hyväksymisestä maksuvaatimuksen lähettämiseen.

45 Alankomaiden hallitus väittää ajanjakson 1.1.1992–31.12.1993 osalta, että ne määräajat, joita komission mukaan olisi noudatettava, ovat – sen lisäksi, ettei niillä ole tarkoitus säännellä tulliviranomaisten ja komission välisiä suhteita, vaan ainoastaan suhteita yksityisiin oikeussubjekteihin – käytännössä mahdottomia noudattaa. Kuten asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden viranomaiset eivät ole velvollisia tulouttamaan suoritettavia määriä tilille ja ryhtymään kyseisten maksujen perintään ennen tutkimusmenettelyn päättämistä (kyse on toisin sanoen jälkikäteisestä perintämenettelystä). Ennen mainittua hetkeä kyseinen jäsenvaltio ei nimittäin voi todeta väärinkäytöstä, sen tapahtumapaikkaa, tullivelan syntyä, toimivaltaista valtiota eikä maksujen määrää. Pelkästään se seikka, ettei TIR-carnet'n kantaosaa numero 2 ole saatu, voi lisäksi johtaa väärinkäytöstä koskevaan olettamaan, vaikka perintää koskeva toimivalta voi syntyä ainoastaan silloin, kun väärinkäytös ja sen tapahtumapaikka on vahvistettu.

46 Alankomaiden viranomaiset huomauttavat lisäksi, että asetuksen N:o 1593/91 2 artiklan 1 kohdassa, luettuna yhdessä TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kappaleen kanssa, todetaan, että TIR-carnet'n haltijalla on oltava vähintään kolme kuukautta ja enintään kaksi vuotta todisteiden esittämiselle siitä, että suoritettu kuljetus on ollut sääntöjenmukainen. Komissio pitää Alankomaiden viranomaisten mukaan TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kappaleessa määrättyä vähimmäismääräaikaa virheellisesti enimmäismääräaikana. Sen lisäksi, että TIR-carnet'n haltijalla on oltava mahdollisuus esittää vaaditut todisteet, myös asianomaisella jäsenvaltiolla on oltava riittävästi aikaa esitettyjen todisteiden painoarvon arvioimiseksi.

47 Siinä tapauksessa, että komission näkemys hyväksyttäisiin, Alankomaiden hallitus haluaa vedota kyseisenä aikana vallinneisiin poikkeuksellisiin olosuhteisiin, eli TIR-järjestelmän asianmukaista soveltamista koskeviin vaikeuksiin.

48 Asetuksen N:o 1552/89 10 ja 11 artiklan tulkinnan osalta mainittu hallitus väittää, ettei kaikkia tietoja ole saatavilla kolmen kuukauden määräajan lopussa, joten kyseisenä hetkenä ei voi olla olemassa tilille tulouttamista koskevaa velvoitetta. Näin ollen ei myöskään voi olla olemassa velvoitetta tiedonannon lähettämiseen maksuvelvolliselle. Alankomaiden hallitus katsoo, ettei kyse ole tullivelan viivästyneestä tulouttamisesta komission tilille eikä näin ollen omien varojen siirtämisessä komissiolle tapahtuneesta viivästyksestä, joten saman asetuksen 11 artiklan mukaisten korkojen maksu ei voi tulla kyseeseen.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

49 Aluksi on tutkittava komission kanneperustetta niiltä osin kuin se koskee ajanjaksoa, jolloin sovellettiin asetusten N:o 719/91 ja N:o 1593/91 tullivelan perintää koskevia erityisiä säännöksiä.

– 1.1.1992–31.12.1993 hyväksytyt TIR-carnet't

50 Asetuksen N:o 719/91 10 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos TIR-carnet'lla suoritettavan kuljetuksen aikana tai johdosta todetaan, että tietyssä jäsenvaltiossa on tapahtunut rikkominen tai sääntöjenvastaisuus, tämän jäsenvaltion on perittävä mahdollisesti kannettavat tullit ja muut maksut yhteisön tai kansallisten säännösten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta rangaistussäännösten soveltamista. Jos tällainen toteamus tehdään, tulliviranomaisten on ilmoitettava siitä TIR-carnet'n haltijalle ja takaajayhdistykselle TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kohdassa määrätyssä määräajassa, eli yhden vuoden kuluessa siitä, kun kyseiset viranomaiset hyväksyivät TIR-carnet'n, siinä tapauksessa, että kyse on lähtöleimaamattomasta TIR-carnet'sta, ja kahden vuoden kuluessa, jos lähtöleimaustodistus on saatu väärällä tai petollisella tavalla.

51 TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kohdassa määrätään, että maksujen suorittamista koskeva vaatimus on esitettävä takaajayhdistykselle aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona yhdistys on saanut ilmoituksen siitä, ettei TIR-carnet'ta ole lähtöleimattu tai että lähtöleima on saatu väärällä tai petollisella tavalla, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluttua mainitusta päivästä, paitsi sellaisissa tapauksissa, jotka edellä mainitun kahden vuoden määräajan kuluessa tulevat oikeuskäsittelyn alaisiksi, jolloin maksuvaatimus tulee tehdä yhden vuoden kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin tuomioistuimen päätös on saanut lainvoiman.

52 Kun edellä mainittuja säännöksiä ja määräyksiä tarkastellaan yhdessä, voidaan todeta, että tullivelkaa koskeva maksuvaatimus on lähtöleimaamattoman TIR-carnet'n tapauksessa tehtävä lähtökohtaisesti kolmen vuoden kuluessa TIR-carnet'n hyväksymisestä ja petollisella tavalla saadun lähtöleimaustodistuksen tapauksessa neljän vuoden kuluessa.

53 TIR-yleissopimuksen 8 artiklan 7 kappaleessa täsmennetään, että asianomaisten viranomaisten tulee mahdollisuuksien mukaan vaatia maksua korvausvelvolliselta henkilöltä tai henkilöiltä ennen takaajayhdistykselle esitettävää vaatimusta. Koska asetuksen N:o 719/91 10 artiklan 3 kohdassa ja asetuksen N:o 1593/91 2 artiklan 2 kohdassa ei tehdä eroa TIR-carnet'n haltijan ja takaajayhdistyksen välillä sen mahdollisuuden osalta, joka koskee todisteiden esittämistä TIR-carnet'n turvin suoritetun toimenpiteen sääntöjenmukaisuudesta, kyseisten säännösten perusteella voidaan päätellä, että säädettyjä kolmen ja neljän vuoden määräaikoja sovelletaan sekä TIR-carnet'n haltijaan että takaajayhdistykseen (ks. vastaavasti soveltamisasetuksen 454 ja 455 artiklan osalta mm. yhdistetyt asiat C-310/98 ja C-406/98, MetTrans ja Sagpol, tuomio 23.3.2000, Kok. 2000, s. I-1797, 49 kohta).

54 Kuitenkin on täsmennettävä, että koska asetuksen N:o 1593/91 2 artiklan 1 kohdan tavoitteena on varmistaa tullivelan kantamista koskevien säännösten yhdenmukainen ja joutuisa soveltaminen, jotta yhteisö saisi nopeasti ja tehokkaasti käyttöönsä yhteisöjen omat varat (ks. analogisesti mm. asia C-460/01, komissio v. Alankomaat, tuomio 14.4.2005, Kok. 2005, s. I-2613, 60, 63, 69 ja 70 kohta), rikkomista tai väärinkäytöstä koskevan ilmoituksen on joka tapauksessa tapahduttava niin nopeasti kuin mahdollista, eli heti, kun mainittu rikkominen tai väärinkäytös on tullut tulliviranomaisten tietoon, joten tarvittaessa ainakin hyvissä ajoin ennen TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yhden vuoden ja, jos kyse on petoksesta, kahden vuoden enimmäismääräaikojen päättymistä.

55 Näillä perusteilla TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu maksua koskeva vaatimus on lähetettävä heti, kun tulliviranomaiset kykenevät sen tekemään, eli tarvittaessa ennen kahden vuoden määräajan päättymistä siitä päivästä lukien, jolloin asianomaisille lähetettiin rikkomista tai väärinkäytöstä koskeva ilmoitus.

56 Käsiteltävänä olevassa asiassa on selvää, että maksuvaatimukset on lähetetty ennen kuin kolme vuotta oli kulunut TIR-carnet'iden hyväksymisestä eli ennen kyseisestä hyväksymisestä laskettavan kolmen vuoden enimmäismääräajan päättymistä. Komissio ei myöskään sellaisten toimenpiteiden osalta, jotka koskevat vuosina 1992 ja 1993 hyväksyttyjä, tässä oikeudenkäynnissä tarkoitettuja TIR-carnet'ita, osoita, ettei maksuvaatimusta ole esitetty niin pian kuin mahdollista eli heti, kun tulliviranomaiset ovat kyenneet näin tekemään.

57 Koska komissio ei pyri osoittamaan, että asetusten N:o 719/91 ja N:o 1593/91 säännöksistä johtuvia jäsenyysvelvoitteita on jätetty noudattamatta, vaan se pyrkii osoittamaan, että asetuksen N:o 1552/89 2, 6, 9, 10 ja 11 artiklaa on rikottu, on vielä tutkittava, onko Alankomaiden kuningaskunta edellä mainituin tavoin toimimalla jättänyt noudattamatta mainittuja säännöksiä.

58 Asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan 1 kohdan sanamuodon mukaan yhteisön omiin varoihin kuuluva maksu on todettu, "kun" jäsenvaltion toimivaltainen yksikkö on toimittanut maksuvelvolliselle tiedon hänen maksettavakseen kuuluvasta määrästä; tiedonanto on tehtävä, kun velallinen tunnetaan ja kun toimivaltaiset hallintoviranomaiset voivat kaikkia asiaa koskevia yhteisön säännöksiä ja määräyksiä – eli tässä tapauksessa yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi), asetuksia N:o 719/91 ja N:o 1593/91 sekä TIR-yleissopimusta – noudattaen laskea maksun määrän (ks. mm. em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 85 kohta). TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kappaleen mukaista maksuvaatimusta on näin ollen pidettävä asetuksen N:o 1552/89 2 artiklassa tarkoitettuna tiedonantona.

59 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on asiassa C-392/02, komissio vastaan Tanska, 15.11.2005 annetun tuomion (Kok. 2005, s. I-9811) 59 kohdassa todennut, Ktullikoodeksin 217, 218 ja 221 artiklasta ilmenee, edellä mainitut edellytykset täyttyvät, kun tulliviranomaisilla on käytettävissään tarvittavat tiedot, joiden ansiosta ne voivat laskea tullivelasta aiheutuvien tullien määrän ja määrittää velallisen (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Alankomaat, tuomio 14.4.2005, 71 kohta ja asia

C-104/02, komissio v. Saksa, tuomio 14.4.2005, Kok. 2005, s. I-2689, 80 kohta). Jäsenvaltiot eivät voi jättää toteamatta saatavia, vaikka ne kiistäisivät ne, koska muutoin hyväksyttäisiin se, että jäsenvaltio voi menettelyllään järkyttää yhteisöjen taloudellista tasapainoa (em. asia komissio v. Tanska, tuomion 60 kohta).

60 Asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan 1 kohdassa todetaan, että omia varoja koskeva kirjanpito hoidetaan kunkin jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai kunkin jäsenvaltion nimeämässä laitoksessa. Saman artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan mukaan jäsenvaltiot ovat velvollisia ottamaan maksut, "jotka on todettu" saman asetuksen "2 artiklan mukaisesti", viimeistään maksun toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä A-kirjanpitoon tai, jos tietyt edellytykset täyttyvät, B-kirjanpitoon.

61 Näin ollen jäsenvaltioiden on todettava yhteisöjen omiin varoihin liittyvä oikeus heti, kun jäsenvaltioiden tulliviranomaiset voivat laskea tullivelasta aiheutuvien maksujen määrän ja määrittää velallisen (em. asia komissio v. Tanska, tuomion 61 kohta), ja näin ollen vietävä mainitut maksut kirjanpitoon asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan mukaisesti.

62 Alankomaiden viranomaisia ei käsiteltävänä olevassa asiassa ole moitittu siitä, etteivät ne ole tulouttaneet tullivelkaa heti sen toteamisen jälkeen, vaan siitä, että kyseiset maksut on todettu ja annettu tiedoksi myöhässä; tämä kanneperuste on edellä esitetyt näkökohdat huomioon ottaen hylättävä. Komissio ei näin ollen osoita, että kirjanpitoon vieminen olisi tehty myöhässä.

63 Omien varojen käyttöön asettamiseksi asetuksen N:o 1552/89 9 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kunkin jäsenvaltion on hyvitettävä omat varat mainitun asetuksen 10 artiklassa määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti tilille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä. Viimeksi mainitun artiklan 1 kohdan mukaan perimiskulujen vähentämisen jälkeen omat varat tuloutetaan viimeistään sitä kuukautta, jona maksu on saman asetuksen 2 artiklan mukaisesti todettu, seuraavan toisen kuukauden 19 päivää seuraavana ensimmäisenä työpäivänä, kuitenkin siten, että maksut, jotka on otettu B-kirjanpitoon saman asetuksen 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti, on tuloutettava viimeistään sitä kuukautta, jona maksut on "peritty", seuraavan toisen kuukauden 19 päivää seuraavana ensimmäisenä työpäivänä.

64 On kiistatonta, etteivät Alankomaiden viranomaiset ole riidanalaisena ajankohtana pitäneet B-kirjanpitoa, eikä myöskään ole väitetty, etteivät kyseiset viranomaiset olisi siirtäneet riidanalaisia määriä komission tilille asetuksen N:o 1552/89 10 artiklassa säädetyssä määräajassa niiden kirjanpitoon viemisestä lukien.

65 Tässä tilanteessa ei myöskään voi tulla kysymykseen asetuksen N:o 1552/89 11 artiklan mukaisten viivästyskorkojen maksaminen.

66 Näin ollen komission kanneperuste on hylättävä niiltä osin kuin se koskee vuosina 1992 ja 1993 hyväksyttyjä TIR-carnet'ita.

– Vuonna 1991 hyväksytyt TIR-carnet't

67 Vuonna 1991 eli ennen 1.1.1992 hyväksyttyjen TIR-carnet'iden osalta komissio väittää, että ainoastaan TIR-yleissopimuksen 11 artiklaa voitiin soveltaa ja ettei ollut mahdollista osoittaa sellaista täsmällistä päivämäärää, jona toimivaltaisten viranomaisten oli ryhdyttävä perintään. Alankomaiden viranomaiset eivät kuitenkaan ole komission mukaan kiinnittäneet riittävää huomiota yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseen. Silloin, kun TIR-carnet'n kantaosa numero 2 tai mikään muukaan asiakirja ei muutaman päivän kuluessa aineellisen passitusmenettelyn aiotusta päättymishetkestä saavu siihen toimipaikkaan, joka on hyväksynyt kyseisen TIR-carnet'n, asianomaisten viranomaisten on viipymättä toteutettava riittävät toimenpiteet yhteisön taloudellisten etujen turvaamiseksi. Tässä oikeudenkäynnissä käsiteltävissä tapauksissa maksuvaatimus on komission mukaan lähetetty viiveellä, joka on kahdesta vuodesta ja neljästä ja puolesta kuukaudesta kahteen vuoteen ja kymmeneen kuukauteen TIR-carnet'n hyväksymisestä. Tällaista aikaa ei voida komission mukaan pitää edellytetyn ripeyden kanssa yhteensopivana.

68 Kuten tämän tuomion 54 kohdassa on todettu, jäsenvaltiot ovat velvollisia varmistamaan sen, että yhteisöjen omat varat asetetaan käyttöön nopeasti ja tehokkaasti. Komissio ei kuitenkaan osoita, ettei Alankomaiden hallitus ole toteuttanut viipymättä toimenpiteitä, joita yhteisöjen omiin varoihin liittyvien oikeuksien nopea toteaminen edellyttää sellaisissa tapauksissa, joissa on oletettu tapahtuneen väärinkäytöksiä sellaisten tässä oikeudenkäynnissä tarkoitettujen TIR-carnet'iden turvin toteutettujen kuljetusten osalta, jotka on hyväksytty ennen 1.1.1992. Komissio on nimittäin ainoastaan tyytynyt yleisesti huomauttamaan, ettei maksuvaatimuksen lähettäminen keskimäärin kaksi ja puoli vuotta TIR-carnet'n hyväksymisen jälkeen ole yhteensopivaa sellaisen huomion kanssa, joka on kiinnitettävä yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseen.

69 Näin ollen komission kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1552/89 2, 6, 9, 10 ja 11 artiklan rikkomista, on niiltä osin kuin se koskee vuonna 1991 hyväksyttyjä TIR-

carnet'ita hylättävä samoista syistä, jotka on edellä esitetty vuodesta 1992 alkaen hyväksyttyjen TIR-carnet'iden osalta, ja näin ollen kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

70 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Alankomaiden kuningaskunta on vaatinut komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Euroopan yhteisöjen komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset